

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра цивільно-правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з освітньої, виховної
та міжнародної діяльності

проф. Т.М. Димань

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**«ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО»
(зобов'язальне право)**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	08 Право
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	081 Право
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Права та лінгвістики

Біла Церква – 2019

Робоча програма з навчальної дисципліни «Цивільне право (зобов'язальне право та недоговірні зобов'язання)» для здобувачів вищої освіти факультету права та лінгвістики за спеціальністю 081 «Право», бакалаврський рівень вищої освіти / Укладач І.І.Єфремова. – Біла Церква: БНАУ, 2019.

Розробники: І.І.Єфремова, к.ю.н., доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін (Протокол № 1 від 28.08.2019 р.)

Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін,
доцент

І.І. Єфремова

Схвалено методичною радою факультету права та лінгвістики
(Протокол № 1 від 29.08.2019р.)

Голова методичної ради, доцент

В.Д.Борщовецька

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	11
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	12
6.1. Лекції	12
6.2. Практичні заняття	13
6.3. Самостійна робота	17
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	19
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	21
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	21
9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	22
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	23
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	23
12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	24

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2019 – 2020 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Цивільне право (зобов'язальне право, недоговірні зобов'язання)» для денної форми навчання виділено всього 150 академічних годин (6 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 80 години (лекції – 32, практичні заняття – 48), самостійна робота студентів – 70 години.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 5	Галузь знань 08 «Право»	<i>Обов'язкова дисципліна</i>	
Змістових модулів – 3	Спеціальність: 081 «Право»	<i>Рік підготовки:</i>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – практичне		2-й	2,3-й
Загальна кількість академічних годин – 150		<i>Семестр</i>	
		4	3,4
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 6	Другий (магістерський) рівень вищої освіти	32 год	14 год
		<i>Практичні</i>	
		48 год.	10 –
		<i>Самостійна робота</i>	
		70 год	156 год.
		Підсумковий контроль: іспит	

Метою вивчення дисципліни «Цивільне право (зобов'язальне право, недоговірні зобов'язання)» є набуття студентом знань, умінь і навичок щодо забезпечення розвитку професійної компетентності майбутніх правників сфері реалізації договірних та недоговірних правовідносин в Україні.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Цивільне право (зобов'язальне право та недоговірні зобов'язання)» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 08 «Право», спеціальності 081 «Право».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є правове регулювання договірних та недоговірних правовідносин в Україні.

Міждисциплінарні зв'язки: для всебічного засвоєння спецкурсу «Цивільне право України (зобов'язальне право та недоговірні зобов'язання)» необхідні знання таких дисциплін, як теорія держави і права, конституційне право, цивільне право (загальна частина), цивільне право (право власності, сімейне право).

Програма навчальної дисципліни складається із 3-х змістових модулів: «Зобов'язання в цивільному праві (загальні положення)», «Договірні зобов'язання», «Недоговірні зобов'язання».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Цивільне право України»	Результати навчання з дисципліни
РН 02	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.
РН 03.	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
РН 04	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
РН 05	Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
РН 07	Скласти та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
РН 08	Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
РН 09	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
РН 13	Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
РН 17	Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
РН 18	Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
РН 19	Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
РН 20	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

Модуль I. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ (ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ)

Тема 1.1. Загальні положення про зобов'язання.

Поняття зобов'язального права. Поняття сторін у зобов'язаннях. Система зобов'язань. Заміна осіб у зобов'язаннях. Цесія. Перевід боргу. Треті особи у зобов'язаннях. Підстави виникнення зобов'язань. Регресні зобов'язання. Заміна сторін у зобов'язанні.

Тема 1.2. Виконання зобов'язань. Засоби забезпечення зобов'язань.

Принципи виконання зобов'язань. Принцип реального виконання зобов'язання. Принцип належного виконання зобов'язання. Принцип економічності виконання зобов'язання.

Загальні умови забезпечення виконання зобов'язання. Форма правочину щодо забезпечення виконання зобов'язання. Поручка. Гарантія. Завдаток. Застава. Притримання. Неустойка. Штраф. Пеня.

Правові наслідки порушення зобов'язання. Відповідальність за порушення зобов'язання. Одностороння відмова від зобов'язання. Підстави звільнення від відповідальності за порушення зобов'язання. Субсидіарна відповідальність. Відшкодування збитків завданих порушенням зобов'язання. Збитки і неустойка. Відповідальність за порушення грошового зобов'язання.

Тема 1.3. Зміна, розірвання та припинення зобов'язань.

Підстави для зміни або розірвання договору. Зміна або розірвання договору у зв'язку з істотною зміною обставин. Правові наслідки зміни або розірвання договору. Форма зміни або розірвання договору.

Модуль II. ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Тема 2.1 Цивільно-правовий договір.

Поняття та види договору. Свобода договору. Зміст договору. Обов'язковість договору. Істотні умови договору. Строк договору. Ціна.

Публічний договір. Договір приєднання. Попередній договір. Договір на користь третьої особи. Тлумачення умов договору.

Укладення договору. Форма договору. Момент укладення договору. Пропозиція укласти договір. Прийняття пропозиції. Місце укладення пропозиції. Вирішення переддоговірних спорів. Укладення договорів на біржах, аукціонах, конкурсах.

Тема 2.2. Договори, що передбачають передачу майна у власність.

2.2.1. Договір купівлі-продажу. Договір поставки. Договір контрактації сільськогосподарської продукції.

Поняття та зміст договору купівлі-продажу. Предмет договору купівлі-продажу. Кількість товару. Якість товару. Тара або упаковка. Ціна товару. Форма

договору купівлі-продажу. Права третіх осіб на товар. Обов'язок продавця передати товар покупцеві.

Види договорів купівлі-продажу. Продаж товарів у кредит. Роздрібна купівля-продаж. Договір поставки. Договір контрактації сільськогосподарської продукції. Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу.

2.2.2. Договір міни (бартеру). Договір дарування.

Суб'єкти договору міни. Предмет договору міни. Юридична характеристика та зміст договору міни. Права та обов'язки сторін за договором міни (бартеру). Відповідальність за невиконання умов договору міни (бартеру).

Зміст договору дарування. Сторони договору дарування. Особливості договору дарування через представника. Форма договору дарування. Припинення договору дарування. Благодійництво як особливий вид договору дарування.

2.2.3. Договір ренти. Договір довічного утримання (догляду).

Юридична характеристика договору ренти. Форма та зміст договору ренти. Сторони договору ренти.

Права та обов'язки одержувача ренти. Права та обов'язки платника ренти. Особливості договору безстрокової ренти. Правові наслідки невиконання умов договору ренти. Припинення договору ренти.

Юридична характеристика та зміст договору довічного утримання. Сторони договору довічного утримання. Майно, що може бути об'єктом договору довічного утримання.

Права та обов'язки відчужувача. Права та обов'язки набувача. Грошова оцінка матеріальних благ, якими має бути забезпечений відчужувач. Припинення договору довічного утримання (догляду).

Тема 2.3. Договори, що передбачають передачу майна у тимчасове користування.

2.3.1. Загальні положення про договір найму (оренди).

Права та обов'язки сторін за договором найму. Права третіх осіб на річ, передану у найм. Відповідальність за шкоду, що завдана у зв'язку з користуванням річчю, переданою у найм. Припинення договору найму.

Піднайм. Прокат. Договір оренди (найму) земельної ділянки. Найм (оренда) транспортного засобу. Договір найму (оренди) житла. Договір піднайму житла.

2.3.2. Договір лізингу.

Предмет та сторони договору лізингу. Форма і зміст договору лізингу. Права та обов'язки сторін договору. Припинення договору лізингу.

2.3.3. Договір позички.

Поняття договору позички. Сторони договору позички. Форма договору позички. Предмет договору позички. Зміст договору. Відповідальність за шкоду, завдану у зв'язку з користуванням річчю, переданою у позичку. Одностороннє розірвання договору позички. Припинення договору позички. Правові наслідки неповернення речі після закінчення строку користування нею.

Тема 2.4. Договори на виконання робіт

2.4.1. Договір підряду.

Загальні положення Поняття і зміст договору підряду. Характерні ознаки договору підряду та його розмежування з іншими видами договорів. Зміст договору підряду. Права та обов'язки сторін. Відповідальність сторін за договором підряду.

2.4.2. Договір побутового підряду.

Поняття та зміст договору побутового підряду. Гарантії прав замовника. Публічна пропозиція роботи. Права та обов'язки сторін. Розмір оплати. Порядок припинення договору побутового підряду.

2.4.3. Спеціальні види договорів підряду. Договір будівельного підряду. Підряд на проектні та пошукові роботи. Підряд на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

Тема 2.5. Договори про надання послуг

2.5.1 Договір про надання послуг.

Загальні положення про послуги в Цивільному праві України. Сторони договору про надання послуг. Істотні умови договору. Відповідальність за порушення умов договору про надання послуг. Припинення договору.

2.5.2. Договір перевезення та договір транспортного експедирування.

Об'єкти договору перевезення. Зміст договору перевезення. Договір перевезення вантажу. Договір перевезення пасажирів та багажу. Договір транспортного експедирування.

2.5.3. Договір зберігання.

Поняття договору зберігання. Види договорів зберігання. Істотні умови договору зберігання. Форма договору зберігання. Права та обов'язки сторін. Відповідальність сторін за договором зберігання.

Зберігання на товарному складі. Просте складське свідоцтво. Спеціальні види договору зберігання. Зберігання цінностей у банку. Зберігання речей у камерах схову організацій, підприємств транспорту. Зберігання речей у гардеробі організації. Зберігання речей пасажирів під час перевезення. Зберігання речей у готелі. Зберігання речей, що є предметом спору (секвестр). Зберігання автотранспортних засобів. Договір охорони.

2.5.4. Договір страхування.

Поняття та істотні умови договору страхування. Сторони договору страхування, їх права та обов'язки. Порядок укладення, зміни та припинення договору страхування.

2.5.5. Договір доручення. Договір комісії.

Поняття та зміст договору доручення. Права та обов'язки сторін за договором доручення. Припинення договору доручення.

Поняття договору комісії. Суміжні договори. Зміст договору комісії. Відповідальність за порушення умов договору або невиконання умов договору комісії. Припинення договору комісії.

2.5.6. Договір управління майном.

Поняття управління майном. Зміст договору управління майном. Сторони договору управління майном. Істотні умови договору управління майном. Права та обов'язки суб'єктів договору управління майном. Відповідальність за договором управління майном. Припинення договору управління майном.

Тема 2.6. Кредитно-розрахункові відносини

2.6.1. Договір позики. Кредитний договір. Договір факторингу.

Поняття договору позики. Сторони договору позики. Форма договору позики. Предмет договору позики. Зміст договору позики. Новація боргу у позикове зобов'язання. Відповідальність за договором позики.

Поняття кредитного договору. Сторони кредитного договору. Предмет кредитного договору. Форма кредитного договору. Зміст кредитного договору. Відповідальність за кредитним договором. Комерційний кредит. Договір банківського вкладу. Договір банківського рахунку.

Поняття договору факторингу. Сторони договору факторингу. Предмет договору факторингу. Форма договору факторингу. Винагорода фактора та порядок розрахунків між сторонами. Зміст договору факторингу. Права та обов'язки боржника. Розрахункові зобов'язання. Поняття та форми розрахунків. Види безготівкових розрахунків. Розрахунки із застосуванням платіжних доручень. Розрахунки за акредитивом. Розрахунки за інкасовими дорученнями.

2.6.2. Договір комерційної концесії.

Поняття договору комерційної концесії. Предмет договору комерційної концесії. Сторони у договорі комерційної концесії. Юридичне оформлення договору комерційної концесії. Комерційна субконцесія. Обмеження прав сторін за договором комерційної концесії. Зміна і припинення договору комерційної концесії.

2.6.3. Зобов'язання щодо спільної діяльності.

Загальні положення про зобов'язання щодо спільної діяльності. Поняття договору простого товариства. Елементи договору простого товариства. Зміст договору простого товариства. Припинення договору простого товариства.

Модуль III. НЕДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Тема 3.1. Зобов'язання з односторонніх дій.

3.1.1. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу.

Поняття публічної обіцянки винагороди. Підстави виникнення зобов'язань із публічної обіцянки винагороди. Строк дії обіцянки. Правові наслідки виконання завдання.

3.1.2. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу. Визначення поняття конкурсу і особливості його правового регулювання. Право на оголошення конкурсу. Публічний конкурс як різновид публічного обіцяння нагороди. Форма і умови конкурсного оголошення. Відомості (умови), які має містити конкурсне оголошення. Предмет конкурсу, нагорода (премія). Зміна умов конкурсу та відмова від проведення конкурсу. Критерії оцінювання, порядок і строк визначення переможців конкурсу. Оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, поданих на конкурс.

3.1.3. Рятування здоров'я та життя фізичної або юридичної особи.

Поняття зобов'язань, що виникають внаслідок усунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Нормативно-правова підстава виникнення зобов'язань. Суб'єкти зобов'язань, що виникають з рятування

здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Порядок відшкодування шкоди завданої рятуванням життя та здоров'я фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи.

Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.

Тема 3.2. Зобов'язання, що виникають із заподіяння шкоди.

3.2.1. Зобов'язання з відшкодування шкоди.

Поняття і значення зобов'язань з відшкодування шкоди. Предмет зобов'язань з відшкодування шкоди. Суб'єкти відповідальності за заподіяння шкоди.

Підстави деліктної відповідальності. Взаємодія інституту відшкодування шкоди з іншими інститутами цивільного права. Позадовірня та договірня відповідальність. Система зобов'язань з відшкодування шкоди. Відповідальність за шкоду, заподіяну працівником.

Відповідальність за шкоду, заподіяну органами державної влади. Суб'єкти заподіяння шкоди та суб'єкти відповідальності за шкоду, заподіяну органами державної влади. Особливості відшкодування шкоди, заподіяної органами державної влади.

3.2.2. Відповідальність за шкоду, заподіяну правоохоронними та судовими органами.

Суб'єкти заподіяння шкоди та суб'єкти відшкодування шкоди, завданої правоохоронними та судовими органами. Особливості відповідальності за шкоду, завдану правоохоронними та судовими органами.

3.2.3. Відповідальність за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю фізичної особи. Відповідальність за шкоду заподіяну джерелом підвищеної небезпеки.

Загальні засади відповідальності за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю фізичної особи. Особливості відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю фізичної особи внаслідок каліцтва чи іншого ушкодження здоров'я.

Визначення заробітку (доходу), втраченого потерпілим внаслідок втрати чи зменшення професійної або загальної працездатності. Визначення розміру додаткових витрат, викликаних необхідністю посиленого харчування, санаторно-курортного лікування, придбання ліків, протезування, стороннього догляду тощо, а також відшкодування моральної шкоди.

Особливості відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок смерті потерпілого. Порядок відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок каліцтва чи іншого ушкодження здоров'я або смерті.

Поняття та види джерел підвищеної небезпеки. Суб'єкти відшкодування за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки. Особливості відповідальності за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки.

3.2.4. Відшкодування моральної шкоди.

Право на відшкодування моральної шкоди. Умови і порядок відшкодування моральної шкоди. Відшкодування моральної шкоди органами масової інформації.

3.2.5. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
л		п	лб	інд	СРС	л		п	лб	інд	СРС	
Модуль I. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ (ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ)												
Тема 1.1	10	2	2			6	10	2				8
Тема 1.2	20	4	4			2	20					10
Тема 1.3	10	2	2			6	10		1			9
Разом за М. 1	40	8	8			14	40	2	1			27
Модуль II. ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ												
Тема 2.1	10	2	4			4	10	2				8
Тема 2.2	20	4	6			10	20	2	2			16
Тема 2.3	20	4	6			10	20	2	2			6
Тема 2.4	20	4	6			10	20	2	1			6
Тема 2.5	10	2	4			4	10	1	1			8
Тема 2.6	10	2	4			4	10	1	1			8
Разом за М. 2	90	18	30			42	90	10	8			52
Модуль III. НЕДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ												
Тема 3.1	20	2	4			4	20	1				19
Тема 3.2	30	4	6			10	30	1	1			28
Разом за модуль 3	50	6	10			14	50	2	1			47
Всього за курс	150	32	48			70	150	14	10			126

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
<u>Модуль І. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ (ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ)</u>	
Тема 1.1. Загальні положення про зобов'язання.	2
Тема 1.2. Виконання зобов'язань. Засоби забезпечення зобов'язань.	4
Тема 1.3. Зміна, розірвання та припинення зобов'язань.	2
Разом за М.І	8
<u>Модуль ІІ. ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ</u>	
<u>Тема 2.1 Цивільно-правовий договір.</u>	2
<u>Тема 2.2. Договори, що передбачають передачу майна у власність.</u> 2.2.1. Договір купівлі-продажу. Договір поставки. Договір контрактації сільськогосподарської продукції. 2.2.2. Договір міни (бартеру). Договір дарування. 2.2.3. Договір ренти. Договір довічного утримання (догляду).	4
<u>Тема 2.3. Договори, що передбачають передачу майна у тимчасове користування.</u> 2.3.1. Загальні положення про договір найму (оренди). 2.3.2. Договір лізингу. 2.3.3. Договір позички.	4
<u>Тема 2.4. Договори на виконання робіт</u> 2.4.1. Договір підряду. 2.4.2. Договір побутового підряду. 2.4.3. Спеціальні види договорів підряду.	4
<u>Тема 2.5. Договори про надання послуг</u> 2.5.1 Договір про надання послуг. 2.5.2. Договір перевезення та договір транспортного експедирування. 2.5.3. Договір зберігання. 2.5.4. Договір страхування. 2.5.5. Договір доручення. Договір комісії. 2.5.6. Договір управління майном.	2
<u>Тема 2.6. Кредитно-розрахункові відносини</u> 2.6.1. Договір позики. Кредитний договір. Договір факторингу. 2.6.2. Договір комерційної концесії. 2.6.3. Зобов'язання щодо спільної діяльності.	2
Разом за М. ІІ	18
<u>Модуль ІІІ. НЕДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ</u>	
<u>Тема 3.1. Зобов'язання з односторонніх дій.</u> 3.1.1. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу. 3.1.2. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу. 3.1.3. Рятуння здоров'я та життя фізичної або юридичної особи.	2
<u>Тема 3.2. Зобов'язання, що виникають із заподіяння шкоди.</u> 3.2.1. Зобов'язання з відшкодування шкоди. 3.2.2. Відповідальність за шкоду, заподіяну правоохоронними та судовими органами. 3.2.3. Відповідальність за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю фізичної особи. Відповідальність за шкоду заподіяну джерелом підвищеної небезпеки. 3.2.4. Відшкодування моральної шкоди. 3.2.5. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави	4

Разом за М III	6
Всього	32

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Модуль I. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ (ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ)		
1	<u>Тема 1.1. Загальні положення про зобов'язання.</u> Поняття зобов'язального права. Поняття сторін у зобов'язаннях. Система зобов'язань. Заміна осіб у зобов'язаннях. Цесія. Перевід боргу. Треті особи у зобов'язаннях. Підстави виникнення зобов'язань. Регресні зобов'язання. Заміна сторін у зобов'язанні.	2
	<u>Тема 1.2. Виконання зобов'язань. Засоби забезпечення зобов'язань.</u> Принципи виконання зобов'язань. Принцип реального виконання зобов'язання. Принцип належного виконання зобов'язання. Принцип економічності виконання зобов'язання. Загальні умови забезпечення виконання зобов'язання. Форма правочину щодо забезпечення виконання зобов'язання. Поручка. Гарантія. Завдаток. Застава. Притримання. Неустойка. Штраф. Пеня. Правові наслідки порушення зобов'язання. Відповідальність за порушення зобов'язання. Одностороння відмова від зобов'язання. Підстави звільнення від відповідальності за порушення зобов'язання. Субсидіарна відповідальність. Відшкодування збитків завданих порушенням зобов'язання. Збитки і неустойка. Відповідальність за порушення грошового зобов'язання.	4
	<u>Тема 1.3. Зміна, розірвання та припинення зобов'язань.</u> Підстави для зміни або розірвання договору. Зміна або розірвання договору у зв'язку з істотною зміною обставин. Правові наслідки зміни або розірвання договору. Форма зміни або розірвання договору.	2
	<u>Разом за Модуль I</u>	8
Модуль II. ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
	<u>Тема 2.1 Цивільно-правовий договір.</u> Поняття та види договору. Свобода договору. Зміст договору. Обов'язковість договору. Істотні умови договору. Строк договору. Ціна. Публічний договір. Договір приєднання. Попередній договір. Договір на користь третьої особи. Тлумачення умов договору.	4
7 8	<u>Тема 2.2. Договори, що передбачають передачу майна у власність.</u> <u>2.2.1. Договір купівлі-продажу. Договір поставки. Договір контрактації сільськогосподарської продукції.</u> Поняття та зміст договору купівлі-продажу. Предмет договору купівлі-продажу. Кількість товару. Якість товару. Тара або упаковка. Ціна товару. Форма договору купівлі-продажу. Права третіх осіб на товар. Обов'язок продавця передати товар покупцеві. Види договорів купівлі-продажу . <u>2.2.2. Договір міни (бартеру). Договір дарування.</u> Суб'єкти договору міни. Предмет договору міни. Юридична характеристика та зміст договору міни. Права та обов'язки сторін за договором міни (бартеру). Відповідальність за невиконання умов договору міни (бартеру). <u>2.2.3. Договір ренти. Договір довічного утримання (догляду).</u> Юридична характеристика договору ренти. Форма та зміст договору ренти. Сторони договору ренти. Права та обов'язки одержувача ренти. Права та обов'язки платника ренти. Особливості договору безстрокової ренти. Правові наслідки невиконання умов договору ренти. Припинення договору ренти.	6

9	<u>Тема 2.3. Договори, що передбачають передачу майна у тимчасове користування.</u> <u>2.3.1. Загальні положення про договір найму (оренди).</u> Права та обов'язки сторін за договором найму. Права третіх осіб на річ, передану у найм. Відповідальність за шкоду, що завдана у зв'язку з користуванням річчю, переданою у найм. Припинення договору найму. Піднайм. Прокат. Договір оренди (найму) земельної ділянки. Найм (оренда) транспортного засобу. Договір найму (оренди) житла. Договір піднайму житла. <u>2.3.2. Договір лізингу.</u> Предмет та сторони договору лізингу. Форма і зміст договору лізингу. Права та обов'язки сторін договору. Припинення договору лізингу. <u>2.3.3. Договір позики.</u> Поняття договору позики. Сторони договору позики. Форма договору позики. Предмет договору позики. Зміст договору. Відповідальність за шкоду, завдану у зв'язку з користуванням річчю, переданою у позичку.	6
	<u>Тема 2.4. Договори на виконання робіт</u> <u>2.4.1. Договір підряду.</u> Загальні положення Поняття і зміст договору підряду. Характерні ознаки договору підряду та його розмежування з іншими видами договорів. Зміст договору підряду. Права та обов'язки сторін. Відповідальність сторін за договором підряду. <u>2.4.2. Договір побутового підряду.</u> Поняття та зміст договору побутового підряду. Гарантії прав замовника. Публічна пропозиція роботи. Права та обов'язки сторін. Розмір оплати. Порядок припинення договору побутового підряду. <u>2.4.3. Спеціальні види договорів підряду.</u> Договір будівельного підряду. Підряд на проектні та пошукові роботи. Підряд на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.	6
	<u>Тема 2.5. Договори про надання послуг</u> <u>2.5.1 Договір про надання послуг.</u> Загальні положення про послуги в Цивільному праві України. Сторони договору про надання послуг. Істотні умови договору. Відповідальність за порушення умов договору про надання послуг. Припинення договору. <u>2.5.2. Договір перевезення та договір транспортного експедирування.</u> Об'єкти договору перевезення. Зміст договору перевезення. Договір перевезення вантажу. Договір перевезення пасажирів та багажу. Договір транспортного експедирування. <u>2.5.3. Договір зберігання.</u> Поняття договору зберігання. Види договорів зберігання. Істотні умови договору зберігання. Форма договору зберігання. Права та обов'язки сторін. Відповідальність сторін за договором зберігання. Зберігання на товарному складі. Просте складське свідоцтво. Спеціальні види договору зберігання. Зберігання цінностей у банку. Зберігання речей у камерах схову організацій, підприємств транспорту. Зберігання речей у гардеробі організації. Зберігання речей пасажирів під час перевезення. Зберігання речей у готелі. Зберігання речей, що є предметом спору (секвестр). Зберігання автотранспортних засобів. Договір охорони. <u>2.5.4. Договір страхування.</u> Поняття та істотні умови договору страхування. Сторони договору страхування, їх права та обов'язки. Порядок укладення, зміни та припинення договору страхування. <u>2.5.5. Договір доручення. Договір комісії.</u>	4

	Поняття та зміст договору доручення. Права та обов'язки сторін за договором доручення. Припинення договору доручення. Поняття договору комісії. Суміжні договори. Зміст договору комісії. Відповідальність за порушення умов договору або невиконання умов договору комісії. Припинення договору комісії. <u>2.5.6. Договір управління майном.</u> Поняття управління майном. Зміст договору управління майном. Сторони договору управління майном. Істотні умови договору управління майном. Права та обов'язки суб'єктів договору управління майном. Відповідальність за договором управління майном. Припинення договору управління майном.	
10	<u>Тема 2.6. Кредитно-розрахункові відносини</u> <u>2.6.1. Договір позики. Кредитний договір. Договір факторингу.</u> Поняття договору позики. Сторони договору позики. Форма договору позики. Предмет договору позики. Зміст договору позики. Новація боргу у позикове зобов'язання. Відповідальність за договором позики. Поняття кредитного договору. Сторони кредитного договору. Предмет кредитного договору. Форма кредитного договору. Зміст кредитного договору. Відповідальність за кредитним договором. Комерційний кредит. Договір банківського вкладу. Договір банківського рахунку. Поняття договору факторингу. Сторони договору факторингу. Предмет договору факторингу. Форма договору факторингу. Винагорода фактора та порядок розрахунків між сторонами. Зміст договору факторингу. Права та обов'язки боржника. Розрахункові зобов'язання. Поняття та форми розрахунків. Види безготівкових розрахунків. Розрахунки із застосуванням платіжних доручень. Розрахунки за акредитивом. Розрахунки за інкасовими дорученнями. <u>2.6.2. Договір комерційної концесії.</u> Поняття договору комерційної концесії. Предмет договору комерційної концесії. Сторони у договорі комерційної концесії. Юридичне оформлення договору комерційної концесії. Комерційна субконцесія. Обмеження прав сторін за договором комерційної концесії. Зміна і припинення договору комерційної концесії. <u>2.6.3. Зобов'язання щодо спільної діяльності.</u> Загальні положення про зобов'язання щодо спільної діяльності. Поняття договору простого товариства. Елементи договору простого товариства. Зміст договору простого товариства. Припинення договору простого товариства.	4
	<u>Разом за Модуль II</u>	30
<u>Модуль III. НЕДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ</u>		
	<u>Тема 3.1. Зобов'язання з односторонніх дій.</u> <u>3.1.1. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу.</u> Поняття публічної обіцянки винагороди. Підстави виникнення зобов'язань із публічної обіцянки винагороди. Строк дії обіцянки. Правові наслідки виконання завдання. <u>3.1.2. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу.</u> Визначення поняття конкурсу і особливості його правового регулювання. Право на оголошення конкурсу. Публічний конкурс як різновид публічного обіцяння нагороди. Форма і умови конкурсного оголошення. Відомості (умови), які має містити конкурсне оголошення. Предмет конкурсу, нагорода (премія). Зміна умов конкурсу та відмова від проведення конкурсу. Критерії оцінювання, порядок і строк визначення переможців конкурсу. Оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, поданих на конкурс. <u>3.1.3. Рятування здоров'я та життя фізичної або юридичної особи.</u>	4

	Поняття зобов'язань, що виникають внаслідок усунення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи. Нормативно-правова підстава виникнення зобов'язань. Суб'єкти зобов'язань, що виникають з рятування здоров'я та життя фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Порядок відшкодування шкоди завданої рятуванням життя та здоров'я фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.	
	<u>Тема 3.2. Зобов'язання, що виникають із заподіяння шкоди.</u> <u>3.2.1. Зобов'язання з відшкодування шкоди.</u> Поняття і значення зобов'язань з відшкодування шкоди. Предмет зобов'язань з відшкодування шкоди. Суб'єкти відповідальності за заподіяння шкоди. Підстави деліктної відповідальності. Взаємодія інституту відшкодування шкоди з іншими інститутами цивільного права. Позадовірня та договірня відповідальність. Система зобов'язань з відшкодування шкоди. Відповідальність за шкоду, заподіяну працівником. Відповідальність за шкоду, заподіяну органами державної влади. Суб'єкти заподіяння шкоди та суб'єкти відповідальності за шкоду, заподіяну органами державної влади. Особливості відшкодування шкоди, заподіяної органами державної влади. <u>3.2.2. Відповідальність за шкоду, заподіяну правоохоронними та судовими органами.</u> Суб'єкти заподіяння шкоди та суб'єкти відшкодування шкоди, завданої правоохоронними та судовими органами. Особливості відповідальності за шкоду, завдану правоохоронними та судовими органами. <u>3.2.3. Відповідальність за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю фізичної особи. Відповідальність за шкоду заподіяну джерелом підвищеної небезпеки.</u> Загальні засади відповідальності за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю фізичної особи. Особливості відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю фізичної особи внаслідок каліцтва чи іншого ушкодження здоров'я. Визначення заробітку (доходу), втраченого потерпілим внаслідок втрати чи зменшення професійної або загальної працездатності. Визначення розміру додаткових витрат, викликаних необхідністю посиленого харчування, санаторно-курортного лікування, придбання ліків, протезування, стороннього догляду тощо, а також відшкодування моральної шкоди. Особливості відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок смерті потерпілого. Порядок відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок каліцтва чи іншого ушкодження здоров'я або смерті. Поняття та види джерел підвищеної небезпеки. Суб'єкти відшкодування за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки. Особливості відповідальності за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки. <u>3.2.4. Відшкодування моральної шкоди.</u> Право на відшкодування моральної шкоди. Умови і порядок відшкодування моральної шкоди. Відшкодування моральної шкоди органами масової інформації. <u>3.2.5. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави</u>	6
	Разом за змістовий модуль III	10
	Всього	48

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Модуль І. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ В ЦИВІЛЬНОМУ ПРАВІ (ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ)		
1	Тема 1.1. Загальні положення про зобов'язання. Підстави виникнення зобов'язань. Регресні зобов'язання. Заміна сторін у зобов'язанні.	6
2	Тема 1.2. Виконання зобов'язань. Засоби забезпечення зобов'язань. Одностороння відмова від зобов'язання. Підстави звільнення від відповідальності за порушення зобов'язання. Субсидіарна відповідальність. Відшкодування збитків завданих порушенням зобов'язання. Збитки і неустойка. Відповідальність за порушення грошового зобов'язання.	2
3	Тема 1.3. Зміна, розірвання та припинення зобов'язань. Підстави для зміни або розірвання договору. Зміна або розірвання договору у зв'язку з істотною зміною обставин. Правові наслідки зміни або розірвання договору. Форма зміни або розірвання договору.	6
Разом за Модулем І.		14
Модуль ІІ. ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ		
4	Тема 2.1 Цивільно-правовий договір. Укладення договору. Форма договору. Момент укладення договору. Пропозиція укласти договір. Прийняття пропозиції. Місце укладення пропозиції. Вирішення переддоговірних спорів. Укладення договорів на біржах, аукціонах, конкурсах.	4
5	Тема 2.2. Договори, що передбачають передачу майна у власність. 2.2.1. Договір купівлі-продажу. Договір поставки. Договір контрактації сільськогосподарської продукції. Продаж товарів у кредит. Роздрібна купівля-продаж. Договір поставки. Договір контрактації сільськогосподарської продукції. Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу. 2.2.2. Договір міни (бартеру). Договір дарування. Зміст договору дарування. Сторони договору дарування. Особливості договору дарування через представника. Форма договору дарування. Припинення договору дарування. Благодійництво як особливий вид договору дарування. 2.2.3. Договір ренти. Договір довічного утримання (догляду). Юридична характеристика та зміст договору довічного утримання. Сторони договору довічного утримання. Майно, що може бути об'єктом договору довічного утримання. Права та обов'язки відчужувача. Права та обов'язки набувача. Грошова оцінка матеріальних благ, якими має бути забезпечений відчужувач. Припинення договору довічного утримання (догляду).	10
6	Тема 2.3. Договори, що передбачають передачу майна у тимчасове користування. 2.3.1. Загальні положення про договір найму (оренди). Піднайм. Прокат. Договір оренди (найму) земельної ділянки. Найм (оренда) транспортного засобу. Договір найму (оренди) житла. Договір піднайму житла. 2.3.3. Договір позички. Одностороннє розірвання договору позички. Припинення договору позички. Правові наслідки неповернення речі після закінчення строку	10

	користування нею.	
7	<u>Тема 2.4. Договори на виконання робіт</u> <u>2.4.1. Договір підряду.</u> Права та обов'язки сторін. Відповідальність сторін за договором підряду. <u>2.4.2. Договір побутового підряду.</u> Розмір оплати. Порядок припинення договору побутового підряду. <u>2.4.3. Спеціальні види договорів підряду.</u> Підряд на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.	10
8	<u>Тема 2.5. Договори про надання послуг</u> <u>2.5.1. Договір про надання послуг.</u> Відповідальність за порушення умов договору про надання послуг. Припинення договору. <u>2.5.2. Договір перевезення та договір транспортного експедирування.</u> Договір перевезення вантажу. Договір перевезення пасажирів та багажу. Договір транспортного експедирування. <u>2.5.3. Договір зберігання.</u> Права та обов'язки сторін. Відповідальність сторін за договором зберігання. Зберігання речей у гардеробі організації. Зберігання речей пасажирів під час перевезення. Зберігання речей у готелі. Зберігання речей, що є предметом спору (секвестр). Зберігання автотранспортних засобів. Договір охорони. <u>2.5.4. Договір страхування.</u> Порядок укладення, зміни та припинення договору страхування. <u>2.5.5. Договір доручення. Договір комісії.</u> Зміст договору комісії. Відповідальність за порушення умов договору або невиконання умов договору комісії. Припинення договору комісії. <u>2.5.6. Договір управління майном.</u> Відповідальність за договором управління майном. Припинення договору управління майном.	4
9	<u>Тема 2.6. Кредитно-розрахункові відносини</u> <u>2.6.1. Договір позики. Кредитний договір. Договір факторингу.</u> Відповідальність за кредитним договором. Комерційний кредит. Договір банківського вкладу. Договір банківського рахунку. Зміст договору факторингу. Права та обов'язки боржника. Розрахункові зобов'язання. Поняття та форми розрахунків. Види безготівкових розрахунків. Розрахунки із застосуванням платіжних доручень. Розрахунки за акредитивом. Розрахунки за інкасовими дорученнями. <u>2.6.2. Договір комерційної концесії.</u> Обмеження прав сторін за договором комерційної концесії. Зміна і припинення договору комерційної концесії. <u>2.6.3. Зобов'язання щодо спільної діяльності.</u> Елементи договору простого товариства. Зміст договору простого товариства. Припинення договору простого товариства.	4
	<u>Разом за Модулем II</u>	42
<u>Модуль III. НЕДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ</u>		
10	<u>Тема 3.1. Зобов'язання з односторонніх дій.</u> <u>3.1.1. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу.</u> Правові наслідки виконання завдання. <u>3.1.2. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу.</u>	4

	Зміна умов конкурсу та відмова від проведення конкурсу. Критерії оцінювання, порядок і строк визначення переможців конкурсу. Оцінювання результатів інтелектуальної, творчої діяльності, поданих на конкурс. <u>3.1.3. Рятування здоров'я та життя фізичної або юридичної особи.</u> Порядок відшкодування шкоди завданої рятуванням життя та здоров'я фізичної особи, майна фізичної або юридичної особи. Створення загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.	
11	<u>Тема 3.2. Зобов'язання, що виникають із заподіяння шкоди.</u> <u>3.2.1. Зобов'язання з відшкодування шкоди.</u> Суб'єкти відповідальності за заподіяння шкоди. Система зобов'язань з відшкодування шкоди. Відповідальність за шкоду, заподіяну працівником. Особливості відшкодування шкоди, заподіяної органами державної влади. <u>3.2.2. Відповідальність за шкоду, заподіяну правоохоронними та судовими органами.</u> Особливості відповідальності за шкоду, завдану правоохоронними та судовими органами. <u>3.2.3. Відповідальність за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю фізичної особи. Відповідальність за шкоду заподіяну джерелом підвищеної небезпеки.</u> Особливості відшкодування шкоди, заподіяної здоров'ю фізичної особи внаслідок каліцтва чи іншого ушкодження здоров'я. Особливості відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок смерті потерпілого. Порядок відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок каліцтва чи іншого ушкодження здоров'я або смерті. Особливості відповідальності за шкоду, заподіяну джерелом підвищеної небезпеки. <u>3.2.4. Відшкодування моральної шкоди.</u> Відшкодування моральної шкоди засобами масової інформації. <u>3.2.5. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави</u>	10
	<u>Разом за Модуль III</u>	14
	Всього годин	70

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

Індивідуальні завдання

Теми для обговорення в форматі дискусійної панелі

1. Ознаки зобов'язальних правовідносин
2. Елементи зобов'язальних правовідносин, їх особливості.
3. Зобов'язання з множинністю суб'єктного складу.
4. Особливості зобов'язань за участю третіх осіб.
5. Заміна осіб у зобов'язанні.

Теми для ІНДЗ

1. Особливості договорів, що передбачають передачу майна у власність.
2. Особливості договорів, що передбачають передачу майна у тимчасове користування.
3. Особливості договорів на виконання робіт.
4. Особливості договорів про надання послуг.
5. Особливості договорів банківського кредитування.
6. Сучасні проблеми зобов'язань, що виникають у кредитних правовідносинах.
7. Сучасні види страхування.
8. Розвиток зобов'язань із страхування в Україні.
9. Особливості та види договорів щодо спільної діяльності.
10. Франшиза як особливий вид цивільно-правових зобов'язань.
11. Поняття та зміст платіжних документів (інструментів).
12. Особливості оформлення зобов'язальних правовідносин.
13. Багатосторонні договори в цивільному праві.
14. Умови виникнення зобов'язання по усуненню загрози життю, здоров'ю, майну фізичної особи або майну юридичної особи.
15. Правові наслідки не виконання зобов'язання по усуненню загрози життю, здоров'ю або майну фізичної або юридичної особи.
16. Особливості відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки.
17. Поняття, зміст та особливості відшкодування моральної шкоди.
18. Зміст зобов'язань, що виникають внаслідок набуття та збереження майна без достатньої правової підстави.

Завдання 1.

Зобов придбав у магазині холодильник «Indezit». Через вісім місяців його проводка загорілася і холодильник згорів, чим Зобову були заподіяні збитки в розмірі 2780 грн. (вогнем була пошкоджена частина кухонного гарнітура, біля якого стояв холодильник). Зобов звернувся до заводу-виробника з вимогою відшкодувати йому понесені збитки. Завод відмовився задовольнити вимоги Зобова, посиляючись на те, що не перебуває з останнім у договірних відносинах, а тому не повинен відшкодовувати Зобову понесені збитки.

Дайте правовий аналіз ситуації. Вирішіть спір.

Завдання 2.

Бурченко взяв у борг у свого далекого родича Лапіна 2000 доларів США, яких йому не вистачило для придбання автомобіля. У борговій розписці Бурченко зобов'язувався повернути борг через 1 рік і сплатити 10% відсотків річних.

Після смерті свого батька Бурченко знайшов боргову розписку Лапіна, відповідно якій останній ще два роки тому взяв в борг у батька Бурченко суму у гривнях, еквівалентну 3000 доларів США, без вказівки про розмір відсотків. Строк повернення боргу, виходячи із змісту розписки, наступив ще рік тому.

Бурченко звернувся до нотаріуса з проханням включити до переліку спадкового майна право вимоги до Лапіна, що і було зроблено, враховуючи те, що розписка була написана у присутності двох свідків, які засвідчили перед нотаріусом власноручне написання розписки Лапіна і факт передачі йому грошей. У зміст свідоцтва про право на спадщину на ім'я Бурченко було включено право вимоги до Лапіна у сумі, еквівалентній 3000 доларів США.

Із настанням строку повернення боргу Лапіна звернувся до Бурченко, але останній, ознайомивши Лапіна із копією свідоцтва про право на спадщину і борговою розпискою, запропонував останньому припинити зобов'язання зарахуванням зустрічних однорідних вимог. Лапіна не побажав визнавати факт переходу прав кредитора до сина свого первісного кредитора і звернувся до суду з позовом до Бурченко про повернення боргу у сумі 2000 доларів США. Бурченко подав до суду зустрічну позовну заяву про витребування у Лапіна суми, еквівалентної 3000 доларів США.

Дайте правовий аналіз ситуації. Вирішіть спір.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних, практичних та творчих завдань – індивідуальних та в групах; конференцій; ділових та рольових ігор.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Цивільне право (зобов'язальне право)» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання

ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту. Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані практичні, творчі роботи, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за десятирівневою шкалою – «1-4», «5», «6», «7», «8», «9», «10».

Критерії оцінювання підсумкових результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$\text{БПК} = \frac{\text{САЗ} \times \text{max ПК}}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення студентів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, не зараховано.

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбаченні програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «не зараховано» (1–59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов’язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «Іспит»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	10	10	60	10	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point;
2. Нормативно-правова база;
3. Зразки документів

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 26 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141; з наступними змінами і доповненнями.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40-41. – Ст. 356; з наступними змінами і доповненнями.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 18. – Ст. 144; з наступними змінами і доповненнями.
5. Закон України «Про міжнародні договори України» від 29 червня 2004 року № 1906-IV // Відомості Верховної Ради. – 2004. – № 50. – Ст. 540.
6. Про дію міжнародних договорів на території України: Закон України від 10.12.91 // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 10. – Ст. 137.
7. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» // Голос України від 08.01.2004. р. – № 2
8. Закон України «Про цінні папери та фондовий ринок» // Офіційний вісник України від 12.04.2006р. - № 13. - Ст. 857
9. Закон України «Про оренду державного та комунального майна» // Голос України від 02.06.1992 р.
10. Закон України «Про оренду землі» // Урядовий кур'єр від 22.10.1998р.
11. Закон України «Про фінансовий лізинг» // Урядовий кур'єр від 10.01.1998р.
12. Закон України «Про захист прав споживачів» // Голос України від 08.06.1991р.
13. Закон України «Про банки і банківську діяльність» // Урядовий кур'єр від 17.01.2001. – № 8
14. Закон України «Про захист персональних даних» // Урядовий кур'єр від 07.07.2010. - № 122

Допоміжна література:

1. Цивільне право: підручник: у 2т. /В.І. Борисова (кер.авт.кол.) Л.М. Баранова, Т.І. Богова та ін.: за ред.. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, Л. Яроцького. – Х.:Право, – 2011. – Т.2. – 656с.

2. Цивільне право України. Особлива частина: підручник/ за ред. О.В. Дзери, Н.С. кузнєцової, Р.А. Майданика. – 5-те вид., стереотипне. – К.: Юрінком Інтер, 2017. – 1176 с.
3. Цивільне право. Конспект лекцій для студентів спеціальності 081 – «Право» денної та заочної форм навчання, Терещук Галина Андріївна. – Луцьк: ЛНТУ, 2017. – 267 с.
4. Цивільне право України. Особлива частина: підручник / Мін-во освіти і науки України, Нац. авіаційний ун-т; за заг. ред. д.ю.н., проф. Р. Б. Шишки. – К.: Ліра, 2015. – 1024 с.